

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА РОЗВИТКУ КРАЇНИ

У сучасному світі цифрові технології відіграють все більш важливу роль у розвитку економіки країн. Сьогодні понад 70% населення планети має доступ до Інтернету, і майже в кожних 7 з 10 домогосподарств є мобільний телефон. Цифрові технології дали ряд переваг, зокрема в частині спрощення доступу населення та бізнесу до державних послуг, прискорення обміну інформацією, з'явилися нові можливості для ведення бізнесу, створення нових цифрових продуктів і т.д.

Принципове значення технологій для нашої цивілізації та її майбутнього було розкрито польським фантастом і футурологом С. Лемом в книзі «Сума технологій», постулати якої ґрунтуються на розвитку індустріальної епохи. У 1980-х роках вона була опублікована в Японії, США, вряді інших країн, що суттєво вплинуло на подальший розвиток цифрової економіки.

У технологічному аспекті цифрову економіку визначають чотири складові: мобільні технології, бізнес-аналітика, хмарові обчислення та соціальні медіа; в глобальному плані – соціальні мережі, такі як Facebook, YouTube, Twitter, LinkedIn, Instagram і ін. Це означає, що при формуванні національного економічного сегмента важливо використовувати їх можливості.

У той же час для ефективної віддачі інвестицій в національну цифрову економіку та отримання від неї дивідендів необхідно розвивати не тільки ІКТ-інфраструктуру в контексті глобальних мереж, але і «аналогового доповнення»: сприятливий діловий клімат, вагомий людський капітал, ефективне управління. Останні є фундаментом економічного зростання, тому їх конкретизація в плані визначення пріоритетів і комплексу заходів, оцінки необхідних інвестицій та ризиків їх максимальної віддачі представляє складну і актуальну проблему для юридичних та фізичних осіб, і державних чиновників, відповідальних за формування цифрового сегмента економіки України.

Передбачається, що в 2018-2020 рр. закінчиться індустріальна фаза зростання світової економіки, і її подальше розкриття буде здійснюватися під все більшим впливом когнітивних факторів і виробництва, заснованих на принципах «lean production», адитивних, нано- та біотехнологій. Відповідно зростуть обсяги інформації, необхідної для виробництва і прийняття управлінських рішень; переформатується структура управління виробництвом з випуску товарів та надання послуг; відбудуться зміни в системі взаємодії населення та бізнесу з державними органами.

За різними оцінками, цифрова економіка несе в собі величезні зміни для більш ніж 50% різних галузей. Це викликано тим, що інформаційні технології та платформи кардинально змінюють бізнес-моделі, підвищуючи їх ефективність за рахунок усунення чи мінімізації посередників. Як з'ясували спеціалісти Світового

банку, ріст числа користувачів високошвидкісним Інтернетом на 10% може підвищити щорічний ріст ВВП від 0,4 до 1,4% [1].

У 2010 р компанія Boston Consulting Group оцінила розмір цифровізації в 2,3 трлн.дол. для групи 20 країн, аоблизько 4,1% їх ВВП. При збереженні темпів зростання через 10-15 років частка такої економіки в світовому ВВП досягне 30-40%. У країнах, що розвиваються на сектор ІКТ припадає близько 1% працюючих, але в ньому створюється порівняно невелика кількість робочих місць. Проте зростає число зайнятих в інших секторах, розвитку яких сприяють високі технології (4,9 робочих місця на 1 в сфері ІКТ) [2].

Для успішного формування цифрової економіки потрібні ефективно функціонуючі три компоненти [3]:

- нормативно-правова база, яка б сприяла конкуренції і виходу на ринок підприємствам, дозволяла фірмам повною мірою використовувати цифрові технології для конкуренції та інновацій;

- навички, необхідні працівникам, бізнесменам, державним службовцям, для використання можливостей цифрових технологій;

- ефективні і підзвітні інститути, що використовують інтернет для розширення прав і можливостей громадян.

Отже, розвиток цифрової економіки необхідний для стійкого і всебічного економічного зростання: цифрові технології спрощують життя громадян і споживачів, збільшують продуктивність праці, капіталу і фірм в цілому, полегшують вбудовування бізнесу в глобальні ланцюжки створення вартості і допомагають державі поширювати основні послуги серед тих, хто в них найбільше потребує. Однак цифрова революція не може статися сама по собі: держави повинні займатися стратегічним плануванням, щоб максимізувати вигоди від цифровізації та забезпечити їх рівномірне поширення. Закладка основ успішної цифрової економіки вимагає стратегічного, багаторазового планування.

Література:

1. The Economic of Modern Manufacturing: Technology, Strategy, and Organization, Paul Milgrom and John Roberts, The American Economic Review, June 1990.

2. Цифровые дивиденды. World Bank. Обзор и оглавление Доклада о мировом развитии «Цифровые дивиденды». Электронный ресурс: www.wds.worldbank.org/.../World0development0dividends0overview.pdf.

3. Доклад о мировом развитии «Цифровые дивиденды». Группа Всемирного банка.- 2016 // <http://documents.worldbank.org/>

Касян І.Ю.

«Фінанси і кредит», 3 курс

Київський національний торговельно-економічний університет

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри банківської справи Гербич Л.А.

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ЗА УМОВ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ